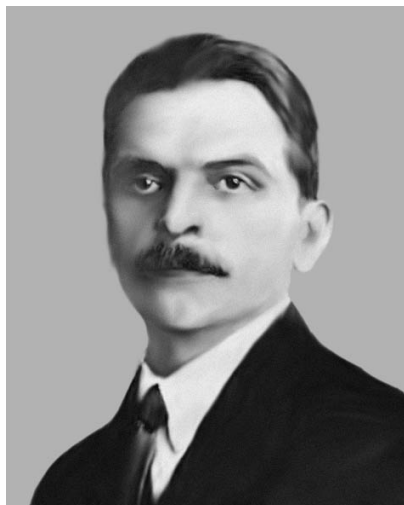

ДУБАНОВІЧ Едвард (Dubanowicz Edward; 06. 01. 1881, с. Яшва поблизу м. Санок, нині Польща — 18. 10. 1943, Лондон) — польський політичний діяч, правознавець. Закін. філос. факультет Львів. університету, на якому захистив доктор. дис. «Słowackiego „Ksiądz Marek”: Studium historyczno-literackie» (1904), після чого навч. на юрид. факультеті цього Університету, де також здобув докторат за працю «Cele „użyteczności publicznej” w rozumieniu powszechnego ustawodawstwa expropriacyjnego» (1911), написану після тривалих наук. відряджень до Франції та Великої Британії. Від 1911 працював у Крайовому відділі Галичини, водночас від 1916 викладав держ. право у Львів. університеті (від 1917 — проф.). Зі студент. років брав активну участь у діяльності таєм. націоналіст. організації Союз польс. молоді «Зет» і Нац. ліги, входив до ред. друк. органу Польс. нац.-демократ. партії у Львові «Słowo Polskie», виступав проти укр. нац. руху в Галичині. Під час польс.-укр. війни 1918–19 — один із найактивніших чл. польс. Комітету оборони Львова, 1919 — чл. польс. делегації й

експерт (з польс. сторони) у справі Сх. Галичини на Париз. мирній конференції. 1919–28 — посол Законодав. сейму та сейму Польщі. Один із розробників Конституції 1921 (голова Конституц. комісії), прихильник сильної держ. влади. Після держ. перевороту 1926 відійшов від політ. діяльності, переїхав до маєтку Скляна Гута поблизу м. Броди (нині Львів. обл.), де займався госп. діяльністю, одночасно викладав у Львів. університеті. 1934 разом із 52-ма проф. польс. вищих шкіл наказом міністра публіч. освіти та віровизнань звільнений з роботи у Львів. університеті з політ. мотивів. З поч. 2-ї світової війни переїхав із родиною до Львова, звідки у квітні 1940 висланий до Казахстану. 1942 вступив до Польс. армії в СРСР (т. зв. армії Андерса), з якою виїхав спочатку на Близький Схід, а звідти — до Лондона. У наук. працях і публіцист. статтях розвивав ідею міцної унітар. держави, обґрунтовував приналежність Галичини та Волині до Польщі.

Основні праці

Dotychczasowy przebieg sprawy reformy w Sejmie (Zestawienie wniosków, materiałów, projektów). Lwów, 1913; Zmiana konstytucji krajowej (Koniec rokowań i tekst nowych ustaw). Lwów, 1914; Prawno-państwowe stanowisko Królestwa Galicyi i innych krajów przedlitawskich: Szkic prawno-polityczny. Lwów, 1916; Rządy Gabinetu: rozbiór systemu parlamentarnego ze stanowiska prawno-porównawczego. Kraków, 1917; Sprawa politycznej administracji w Polsce. Lwów, 1920; Na placówce w Ajaguz: wspomnienia z zesłania do Kazachstanu 1940–1942: spisano w latach 1942–1945. Londyn, 1945.

Рекомендована література

1. J. Faryś, A. Wątor. Edward Dubanowicz 1881–1943: biografia polityczna. Szczecin, 1994.

Л. О. Зашкільняк

Бібліографічний опис:

Дубановіч Едвард / Л. О. Зашкільняк // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2008. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-21983>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).